

RENOVACIÓ

Setmanari Nacionalista Republicà

Any VIII.—TARRAGONA, 21 Mars de 1915.—Núm. 87.

Victoria

Les eleccions del passat diumenge als districtes de Tortosa-Roquetes i Falset-Gandesa, constitueixen un triomf esplendorós per al republicanisme de la província de Tarragona. Dels sis candidats que amb la bandera desplegada dels ideals nacionalistes republicans se presentaven, cinc han quedat elegits casi tots per majoria i amb brillantíssimes votacions. I a l'hora que s'ha afermat la majoria republicana de la Diputació, han caigut per sempre més els vells cacics, les desferres d'una política barroera que no reparava en medis, per repugnants que fossin, per a satisfer ses innobles ambicions.

Comentarem amb més calma i en hora oportuna aquest resultat. Avui, ens cal solsament consignar el fet i celebrar-lo amb la més complerta satisfacció.

Heus-aquí'ls datos de l'escrutini que tingué lloc el passat dijous davant de la Junta Provincial del Cens.

Districte de Tortosa-Roquetes

Escrivà, coalició republicana. . .	7.242 vots
Cachot, coalició republicana. . .	7.029 »
Navarro, coalició republicana. . .	6.689 »
Canivell, independent.	6.027 »
Roig, lliberal.	4.975 »
Povill, lliberal.	3.943 »
Franquet, conservador.	4.228 »
Olesa, carlí.	3.490 »

Quedaren proclamats els quatre primers.

Districte de Falset-Gandesa

Lloret, coalició republicana. . .	7.068 vots
Isern, coalició republicana. . .	5.864 »
Compte, lliberal.	6.744 »
Serres, carlí.	6.428 »
Solanes, coalició republicana. . .	4.846 »
Barceló, regionalista.	5.750 »
Cabré, conservador.	4.775 »

Quedaren proclamats també'ls quatre primers.

Les noves orientacions de la Unió Catalanista

El «Centre Català» de Sadadell, ha adreçat al President de la Junta Permanent de la «Unió Catalanista», la següent comunicació:

«Honorablè Senyor: La vostra comunicació 9 del corrent adreçada an aquest «Centre Català» per manament del Concell General de Representants de la «Unió Catalanista», en resposta a la nostra, data 24 de Gener, ha arribat a nosaltres i ens ha impresionat dolorosament, malgrat els termes afectuosíssims i plens d'alta consideració per al nostre «Centre» en que va redactada, els quals estimem en lo que valen.

Per primera vegada, en el curs de la seva gloriosa historia, diu la «Unió» que no pod admetre en els seus regles a una col·lectivitat netament catalanista qual actuació, sempre noble i desinteressada, ha provocat l'acord de vostra admiració, segons feu constar llealment en la comunicació de referencia; per primera vegada el Concell de Representants no fa l'honor degut a la solemne i patriòtica declaració de l'Assamblea de Barcelona, un extrem de la qual diu: «Éssent nacionalista l'acció que al nostre poble realitza l'«Unió», tenen el dret i dever de cooperar-hi tots els catalans moguts per les aspiracions del nacionalisme català, qualsevol que sia llur mane-

ra de pensar i sentir en matèries religioses, polítiques i socials»; per primera vegada l'«Unió» aixeca lo accidental per demunt la substantivitat nacionalista, donant valor absolut a uns principis mudables i que d'acord amb la declaració de l'Assamblea esmentada, deuen deixar-se a la soberania de Catalunya.

I aquestes afirmacions no les fem nosaltres, les fa el Concell General de Representants que després de tants anys d'estar compost per homes de diferent pensar i sentir en qüestions religioses, polítiques i socials, empró units pel més pur i desinteresat patriotisme, troba ara que no sabria actuar sense una disciplina absoluta en aquells principis mudables i transitoris que, d'acord amb l'Assamblea de Barcelona, no pod ni deu definir per endavant, el catalanisme.

I es que, malgrat tot quan se digui en contra, la «Unió Catalanista» ha deixat de ésser la Llar pairal dels catalans, que fou i deuria ésser la raó fonamental de la seva existencia, confonent-se l'immutabilitat del sentiment patriòtic amb el seguit evolucionar de les idees i principis socials i polítics que, d'acord amb les Assamblees, deu acceptar o rebutjar, a son temps, Catalunya, no uns quans catalans.

Amb el sentiment més pregon, veu aquest «Centre Català» no poguer seguir formant en les files de la «Unió» amb la sola substantivitat catalanista a qual disciplina jamai s'ha resistit i, amb dolor vivíssim, accepta el forçós allunyament a que el Concell General de Representants, amb tota la més alta cortesia i amb la delicadesa major, el condemna.

Mes com signi que, sol o acompanyat, el «Centre Català» ha de continuar la seva tasca i la seva historia, sempre tindrà en ell la «Unió Catalanista», per a totes aquelles campanyes exclusivament patriòtiques, el seu modestíssim concurs, i en tot temps no ha de mancar an ella i als seus homes la consideració personal i de fonda amistat amb que ens ha lligat una llarga vida de treballs i de sacrificis per Catalunya.

Visqueu molts anys.

Sabadell 19 de Febrer de 1915.—El President, Modest Durán.—El Secretari, A. Grané.»

La Exposició John

Hem pogut admirar en els aparadors den Brell i den Mallol, el cartell anunciador de la Exposició de caricatures que'l jove artista tarragoní En Joan Gols, popularitzat per John, obrirà avui, diumenge, en el «Círculo de Tarragona».

El cartell de referencia és degut al pinzell del professor d'aquest Institut En Francesc de Cidón. Es senzill i resulta interessant, car en ell se limita l'autor a reproduir a John, pero de tal manera i amb pinzellades tan segures, que qui coneix a Gols, és a dir, tot Tarragona, al primer cop de vista ha endevinat en aquest treball al nostre compatriota artista.

Ens plau felicitar al senyor Cidón per el treball tan acabat que acaba de realitzar, i esperem l'inauguració de la Exposició de les caricatures locals que ha fet en John, segurs de que obtindrà un bon èxit, doncs per les referencies que tenim de les obres den Gols, son traçades totes elles de mà mestre, fruit de un llarg estudi i de una profunda observació de les persones mapades.

MARGINAL

Copona o Capona?

Al rependre avui la tasca, que feia algunes setmanes havia interromput, per diferents causes que no son del cas nomenar—com diuen els novel·listes—esdevé aquest MARGINAL un xic necrològic i es perquè no he volgut deixar d'esmentar la mort, del que en vida fou el volgut amic, En Josep Salvi Fàbregas,—a qui desitjo que la terra li siga lleu,—i quina mort ocorregué el passat diumenge, després de curta i ràpida malaltia, de la qual ben pocs foren els que'n tinguèren coneixement.

Era el Sr. Fàbregas molt conegut de tot el jovent tarragoní, perquè malgrat la seva ja madura edat, freqüentava els llocs on s'hi reunia tot quant despedia aquella flaira de joventut, de la qual ell no volia despedir-se'n mai, puix que sempre li semblava havia d'ésser jove; de sort, que la seva mort ha sigut sentida a Tarragona.

Emprò, trist es confessar-ho, la pèrdua per a sempre mes del Sr. Fàbregas, no ha tingut a Tarragona, tot aquell ressò que li era menester, ja que no se'l tenia per lo que verdaderament era, sind per lo que representava, i d'aquí, doncs, que jo modestament afirmi, que dita mort no ha obtingut els honors del sentiment, de la Tarragona intel·lectual tota. I m'explicaré.

Quan va morir el marquès de Montoliu, el Sr. Fàbregas fou el legit Vis-president de la Comissió provincial de Monuments, en quina Corporació demostrà sempre ses envejables dots de gran polemista i sos coneixements profunds dels assumptes d'Historia i d'Arqueologia. Durant molts anys ocupà el càrrec de President de la Societat Arqueològica, éssent actualment vocal de la Junta de reparació de Temples, i també de la d'Espectacles.

Llurs coneixements arqueològics eren grans i molt sovint el veiem discutir amb persones competents en aquest ram, de tal manera, que quasi sempre acabaven els seus contrincants, en donar-se per vençuts, puix que ell sempre amb munió de detalls demostrava estar ben posseït de la materia discutida.

Darrerament, i en un taller de uns bons amics artistes meus, que no he de citar per a no fer-los-hi la reclam, se troaven el Sr. Fàbregas i l'Arquitecte Jujol i tot seguit, i provocada pel nostre paísà, s'entaulà una, que'n podriem dir «petita controversia d'Art», (fou una llástima no s'hi trovés en Molas), envers el tema tantes vegades discutit, de si la nostra «Capona», com vulgarment la anomenem, era son verdader nom Copona o Capona. L'Arquitecte Jujol digué que per ell era «Copona», per haver sigut construïda per iniciativa de l'Arquebisbe Copons. El Sr. Fàbregas sostingué que dita campana provenia de data molt mes primitiva al governament de l'Arquebisbe Copons, i cità i tot, la felxa que porta gravada la campana, de quan la fontrèn. Es mes, digué el Sr. Fàbregas, la «Capona» porta aqueix nom, perquè està capada, ja que diferent a les demés campanes, ella no té batall i al sonar ho fa per medi de martell, estant

verdaderament capada. Devant aquest argument, el Sr. Jujol quedà un xic confús i amb això el Sr. Fàbregas li anuncià que, publicament, donaria a conèixer la seva opinió amb mes detalls, per a provar a tothom, que'l nom de la nostra històrica Campana era'l de Capona, i no pas el de Copona, com figura a la Història.

La mort sorprengué al Sr. Fàbregas, privant-li la iniciació d'aquesta polèmica, que'ns hauria agradat molt véure-la desarrotllar. Jo'm permeto demanar a nostres historiadors fassin una revisió als anals de la Història, que provin fins aon tenta raó nostre compatriota; i heus-aquí, doncs, perquè al comensament deia que al Sr. Fàbregas no se'l tenta per lo que era.

Pòl·lux.

Notes de l'Extranger

Coses de la guerra

A l'amenaça de bloqueig d'Alemanya per submarins, contestaren els aliats amb el bloqueig de tota mercaderia que vagi o vingui d'Alemanya, Austria i Turquia. Els Estats Units envià un comunicat a l'Alemanya amb referència al bloqueig per submarins. El text de la contestació d'Alemanya al dit comunicat fa un poc de llum sobre el verdader estat interior d'Alemanya i Austria. Escolteu les condicions que demana Alemanya: «Que'ls Estats Units no enviïn armes als aliats. Que obliguin als aliats de permetre l'importació a Alemanya i Austria de comestibles (blat, etc., etc.) Que prohibeixin als barcos mercants aliats d'usar banderes neutrals. Com a compensació, Alemanya se compromet a no emplear mines flotants, però continuarà posant mines anclades i parerà de tirar barcos mercants a pïco.» Se veu clarament l'objecte de destruir barcos inofensius; es perquè començarà a tenir por de la fam.

* * *

Mr. Asquith va expressar en el Parlament l'agraïment de la nació per el modo com ha respost en l'allistament de voluntaris per a la guerra les dues mes antigues Universitats del país, Oxford i Cambridge. No menys de 7.237 alumnes actuals i antics estudiants figuren en el nou exèrcit.

El Parlament també ha donat un bon exemple, puix uns 200 diputats s'han allistat per anar a la guerra.

* * *

Uns 40.000 belgues s'han refugiat a Londres. És una ciutat belga dintre la gran ciutat anglesa. Tenen un Casino per a reunir-se. Un teatre amb una companyia belga. S'hi publica el gran diari *L'Independance Belge*. Els enginners civils belgues han establert el seu Institut. Els metjes se reuneixen a l'Hospital del Rei Albert i els advocats també tenen punt de reunió.

Els londinenses fan lo que poden per a aminorar les tristesses de l'expatriació. Lord Milner va presidir un gran meeting a Queen's Hall i va dir que com a prova de simpatia s'enviarian fins a cinquanta ambulancies a l'exèrcit belga a fi de que quan vinguin les batalles de primavera els ferits belgues siguin ben atesos.

La Princesa Clementine, Lady Rothschild, la Duquesa de Somerset i altres, van organitzar un gran concert per a ajudar als belgues necessitats. El senyor Vandervelde, Ministre d'Estat belga, hi pronuncià un discurs.

* * *

La tripulació, de 29 homes, del submarí alemany «U 8», tirat a pïco per torpillers anglesos el dia 5, ha sigut empresonada al castell de Dover.

* * *

El vapor «St. Andreu», de la Creu Roja, que portava ferits a Anglaterra, va ésser atacat per un submarí alemany. El capità va maniobrar bé i posà tota la velocitat, poguent escapar del submarí que'l perseguí llarc temps.

◆ ◆ ◆

Un' hora

Demunt del cor persistent repica'l rellotge amic: entre-mitj de pic a pic deixa espai per un moment.

Escoltant-lo embabiecat entre mentals escorcolls no he sentit els gran sorolls que vora méu han passat.

¿Quina mena d'abstracció m'ha fet ara perdre un' hora sort a la veu cantadora del simpàtic companyó?

Els méus ulls miraven fits i no veien el sol d'or, ni la pròdiga verdor dels pradells en flors sorgits, ni'l voleiar de les aus en el pélec silenciós, ni'l bressol corre-cuitós passejant-se entre dos blaus.

Malaguanyat temps perdut en repòs el seny i els brassos si els breus, indebles compassos del meu company he perdut.

Una pena del esprit el foc del cor ha enflamat, i ara'l cor se m'ha enfonzat en les pahors de la nit, i fins que's fassi un uou dia durarà l' hora infruïtosa d'aquesta condempna afrosa eternisant ma agonía.

J. COSTA I POMÉS.

◆ ◆ ◆

Dues profecies que's compleixen

La que feu en Bebel

El famós socialista alemany Bebel va publicar l'any 1890 un follet titulat «*L'exèrcit permanent i les milícies populars*» en el que deia: «Qualsevol guerra que sorgeixi entre dues potencies de Europa, es transformarà inevitablement, amb matemàtica precisió, en una guerra europea.»

I a la pregunta: «Quina serà la sort del imperi teutó en el cas de que, declarada la conflagració, Anglaterra se alii amb els adversaris de Alemanya?», Bebel contestava lo següent:

«La esquadra alemanya, qualsevol que sia la seva força i creixement, serà inferior a la anglesa, que's cuidarà de anar creixent paralelamente, a fi de conservar la seva superioritat. Alemanya perdrà totes les seves colonies al dia següent mateix de la declaració de guerra. El Japó, al unir-se inevitablement amb Anglaterra, enderrocarà les conquestes germanes fetes a l'Extrém Oriental al preu de grans sacrificis econòmics. La flota mercant alemanya sucumbirà, doncs Anglaterra se anirà apoderant de tots els seus barcos.

La guerra contra França, ajudada de Anglaterra i de Rússia, provocarà la complerta destrucció de la potencia germànica; França recobrarà l'Alsàcia la Lorena i qui sab si també se apoderi del marge esquerre del Rin.

Rússia realitzarà el seu somni daurat de domini en tota la antiga Polònia i voldrà apoderar-se del Niemen i del Vistula, i tal vegada de algun port marítim que convingui al seu mercat.

La guerra paraitzarà a Alemanya el comerç i la industria detenint la exportació, i en les condicions actuals, l'imperi germànic no pot viure si no exporta. En conseqüència, la falta de treball serà terrible. La importació serà també paraitzada i Alemanya no es posible que permaneixi sense importació. La conseqüència immediata de tot això fora que la fam sorgiria amb son terrible aspecte en tot el país.

L'ilustre Victor Hugo pronuncià el 1er de Mars de 1871, en la Assamblea Nacional reunida a Burdeus per a acordar els preliminars de la Pau, un discurs molt patriòtic protestant de l'anexió de Alsàcia i Lorena a Alemanya, i al final va dir: Des de demà no tindrà França mes que un pensament: el de recobrar ses forces i ses energies, alimentant una santa cólera, educar sa nova generació i formar un exèrcit, que serà el poble sencé, per a tornar a ésser

la gran França de la idea i de la espasa. Aleshores serà invencible i recobrarà Alsàcia i Lorena i se apoderarà del Rin, de Magúncia i de Colonia. I acabá: «Aleshores se acostarán els dos pobles i dirá França a Alemanya: tú ets la meva germana, i com jo no poc oblidar que'm vares lliurar de mon emperador, ving jo ara a lliurar-te del teu.»

Desitjem veure complertes abdues profecies complementant-les amb que aquests llassos de germanor que indica Victor Hugo siguin per a sellar per a sempre mes la Pau universal, ja que si França i Alemanya vivien ben confraternalment i elles volguessin, dubtem que mai mes pogués declarar-se una guerra sense el seu consentiment.

◆ ◆ ◆

Les set meravelles del mon

La escafandra

Els abims del mar, aixís com les profunditats de la terra, ens son desconeguts encara. No han sigut mes explorats fins avui que per la imaginació visionaria d'un Julius Verne i les no menys hipotètiques induccions dels savis. Quants segles o milers d'anys transcorreràn encara, abans que l'home penetri el misteri dels baixos fons dels mars!

Mentres això s'espera, no es una conquesta petita l'haver pogut, mercès a la escafandra, l'aventurar-se a donar alguns passos per els profonds terrenys submarins.

Per allà a mitjos del segle XIX va ésser imaginat aquest enginyós aparell, per dos francesos, l'enginyer de mines Ronquard i el tinent de navío A. Denayrouse que permet al búc anar i venir amb complerta llibertat, sota l'aigua, a una profunditat màxima de seixanta metres. Les parts essencials de la escafandra son, com ja se sab, un casco proveït de quatre *traga-llums*, una pelerina metàlica, que cubreix el cap i els muscles, un vestit impermeable ajuntat a la pelerina, que constitueix junt amb aquesta i el casco una envoltura hermèticament tancada; en fi, una bomba d'aire, la que de l'exterior envia l'aire necessari per a la respiració i per al equilibri de la pressió.

Els molts serveis prestats per els bussos son bastant coneguts per a que ara anem a detallar-los. Ens limitarem a recordar els principals: visita i reparació, sota l'aigua, dels cascos dels vaixells averiats com a conseqüència d'un abordatge o d'haver-se malmès per altres causes; remontar les àncores perdudes; exploració i treure els vaixells anats a fons; cerca dels ofegats i dels restos d'un vaixell; reconeixement dels fons sobre'ls que han d'edificar-se grans treballs hidràulics; pesca del coral, de les esponjes, de les perles, etc.

◆ ◆ ◆

Conferència d'En Ferrer i Jover

Atentament convidats pel President accidental de la Cambra de Comerç En Benigne Dalmau, tinguerem el gust d'assistir a la conferència que en dit hostatje desenrotllà la tarde del divendres de la setmana passada l'advocat D. Manuel Ferrer i Jover, de Cornudella, sobre la constitució d'una Societat que deurà dedicar-se al transport de mercaderies en camions automòvils, per carretera i per tot Catalunya.

La concorrencia fou escassa, fins ridícula—ens referim en lo que toca a la quantitat—. A ben segur que l'element comercial de Tarragona no se'n degué donar compte de l'importancia que enclou el tema de la conferència. Nosaltres, perquè ens en donguerem compte, hi assistírem.

El conferenciant, amb paraula fàcil ens digné que l'idea d'aquesta empresa nasqué de que la Societat General d'automòvils de Barcelona, trobant-se en la necessitat de ferse càrreg de dos camions que no acceptaren llurs consignataris, tingué la pensada d'establir un servei de mercaderies de Sabadell a Barcelona i quins resultats foren tant falaguers que fins motivaren a estudiar el projecte objecte de la

conferencia. De que es fá necessari emplear, de moment, 500 camions; de que la finalitat que's busca es soprir els ferro-carrils econòmics; de que la competència que inevitablement se crearia entre aquesta i les companyies de ferro-carrils establerts abarataria les tarifes de transports, tarifes que demostrá ésser exorbitants en molts trajectes; manifesta que no's tracta de perjudicar interessos creats; amb brillants paragrafs detalla les aventatges que n'hauria el comerç de Tarragona dels beneficis que aquesta implantació implicaria an ella i pobles de la provincia; consigna la necessitat de crear un gros capital, 15 mil·lions de pessetes, per a garantir l'èxit a l'ensempe que evitar la creació de companyies anàlogues; diu que una companyie d'aquesta importancia, amb sa poderosa influencia resoldria la qüestió de les males carreteres, aixó fomentaria l'agricultura i de rebot a tot el comerç; anuncia que lo que avui es projecte, dintre pocs dies deixarà de ser-ho per a esdevenir realitat; i, finalment, convida a la Cambra de Comerç, convit que té'l caràcter d'oficial, a que una comissió assisteixi a l'acte de constitució de aquesta Companyia que devia tenir lloc a l'Associació de banquers de Barcelona el següent dilluns.

El senyor Dalmau donà les gracies al conferenciant i als assistents i prometé fer els possibles per a que la Cambra de Comerç de Tarragona fós representada com cal a l'acte de la constitució de dita Societat que considera benemèrita.

El conferenciant rebé moltes felicitacions, a les que preguem hi sumi la nostra, a l'ensempe que ens permetem fer aquesta pregunta a la Junta de nostra Cambra de Comerç: ¿No es una hora inoportuna celebrar conferencies de caràcter comercial i econòmic a les sis hores de la tarde dels dies de treball? Ho diem perquè'l sentiment que degué tindre ella al veure que l'assistencia no era de l'importancia que l'acte requeria, també'l tinguem nosaltres.

Tot llegint... tot passant...

Els pobles, com els individus, tenen dies de sort, de fortuna. Fins en els homes que els visiten, ja siga per a saludar-vos, ja per a visitar les belles llurs del poble o be perquè sos afers els hi portin, se demostra; puix aixis com trovareu un amic insoportable, les ciutats tenen visitants cecs d'ànima i tant curts d'esprit que no saben enmotllarse al medi ambient en que's troven. Han vist Barcelona, potser han estat a Madrid, i tot ha d'ésser alló, de lo contrari vos malparlen o es befen sens pietat de vosaltres.

Una cosa semblanta es lo que ens ha passat amb un *Senyor* Redactor de *La Publicidad* de Barcelona, que a l'arribar a Tarragona devia demanar el tranvia i com no n'hi ha l'home devia pensar: *¿Qué puede ser una Ciudad sin tranvia?* Debia enfurir-se i vinga alló de la *desierta, polvorienta, de las calles cuesta arriba* etc.

Per força ha d'ésser un gran Senyorás aquet Redactor, *al parecer*, de *La Publi*, aixis potser a mena de rei, que quan viatjen ho expliquen amb tots els ets i uts; que agafá la pluma i escrigué una crònica, que maleit lo que podia interessar per la campanya electoral de Tortosa explicar lo que va sopar el dia avans.

Escolti, escolti Senyor *Francisco*, no li varen pendre el pèl aquell dia? Perqué aont va anar a parar el tren, que el va deixar al moll? No crec pas que arribes *d'amagatotis* en un vagó de càrrega dels que van destinats a nostre port, que miri, *desierto* i tot, exporta, en proporció, mes que molts altres de moltes mes pretencions... i que no s'hi va ficar amb els carrers empedrats? Tant contents com estavem amb la reforma i té, ve tot un senyorás i ni se'n adona; quins diners mes mals empleats.

Home avisins un altre cop que vingui que li farem escombrar i regar els carrers, i les *escaleras de piedra*, els hi cambiarem per un unes de biscuit... demani home demani i no s'enfadi que quan nosaltres anirem al vostre poble hi podem trovar un pitjor.

Després, si es que el molesten, cosa que no havem entés prou be, farem expulsar totes les mos-

ques, mes avans aclareixi-nos si es que li agraden o no, perquè si n'hi hagués molts que les paguessin tant espléndidament i demunt obsequiessin amb mitja pesseta al cambrer, i se n'empassin una de falsa; la veritat ens veuriem en dificultats per a cumplir amb l'expulsió d'aquests animalons, mes per aixó no deixi de venir que si no hi ha mosques i haurá moltes sibeques.

La Veu de Tarragona s'ha infeccionat també de la passa d'escriptors bromistes; no sembla sino que estiguin en competència amb el de *El Tarragonense*. El bromista de *La Veu* ens parla en broma del banquet den Lloret; qué hi farém; hi ha bromes per a tot per amagar el despit, l'enveja, o la manca de serietat del qui escriu, que tot podria ésser, lo que no pot passar es que embabiecat amb en Floresví, que no sembla sino que siga l'obsessió continua de algun bromista de *La Veu*, no es ficés amb el seu Antonet Albafull que fou el qui feu la part del lleó amb aixó del peix; quin modi de atipar-se! Res, que en *Trick* va quedar-se sense, estalvianse a la força de la promiscuació, terrible pecat que sembla que a molts senyors no mes els espanta el nom, empró no els fets o el fer-ho.

Pobre *Ricarditu*. ¡Altra vegada les sebes; i ara son de tres fan carga. Tant viu que ets, i com te deixes enredar!

No creia pas que't deixesis rifar d'aquesta manera.

Ara ja sé lo que farás; crear un partit nou per a veurer, si pots ésser alguna cosa, perque ara ja els has passat tots. Escolta, potser que't fessis de la Lliga; mira que venen el·leccions de Regidors i tornarán a fer la *Popular*.

Animo; tú llegarás, yo te empujo.

TRIK.

A Eros

A la senyoreta Magdalena Obradó

Petit infant de fletxes proveit
ben prompte cléven una en el meu pit
i obre crudel ferida
que'm dongui etern patir...
...jo sé que amb tu es dolç, sofrir,
per tu es dolç donar la vida.

Oh amor!
Jo sé qu'ets la font d'aigua enverinada...
ànima assedegada
jo vull la mort que'm durá ta frescor...
jo vull la mort si vé amb eixa dolçor...

Eros, tu ets mar traidora que, serena,
a dolços i bells somnis me convida
quan t'esguardo des la daurada arena...
i jo m'abandono en tu i vull somniar
de dolç somni que'm va a robar la vida
i ja no vull despertar...

Oh amor!... jo't veig venir...!
arriba, doncs, que jo estimo la vida
tant sols per a poguer amb tu morir!

WERTHER.

Per a "La Voz"

D'aont haurá tret *La Voz del Pueblo* que *RENOVACIÓ* s'interessava sobre llur manera de pensar en lo referent a la conferencia de nostre entrançable amic Mallol? Perque nosaltres, ho confessem ingénuament, no hem sapigut llegir en tota la col·lecció del nostre setmanari un sol mot que an aixó anés encaminat.

¿Es que nosaltres no sabém llegir, o es que a *La Voz del Pueblo* li convenia aquesta excusa per a legalitzar, en part, el dret de poguer estampar en ses tristes columnes les quatre etzaguellades, fora de tò, fora de lloc, i despullades d'urbanitat, senyors, d'urbanitat, que tan llastimosament estampá en son nombre passat?

Pretendre que *RENOVACIÓ* s'interessi per lo que

puguen pensar el senyors de *La Voz del Pueblo*, es una pretensió.

I, anem a veure: ¿quí sou vosaltres, quina mentalitat hi ha entre vosaltres que puga alçarse en àrbitr definidor de lo que en qüestions econòmiques son *tonteries* i res mes que *tonteries*?

Tant forts estaveu, en el assumpte dels Ports francs, que tot lo que digué Mallol foren coses sabudes de vosaltres fins a no constituir cap novetat! ¿Heus aquí el feliç descobriment d'un tresor ocult!

¿Que Mallol ha vingut a donar-vos la raó en lo del catalanisme? ¿Com es aixó? ¿Es que, es possible que'l ferm catalanisme de'n Mallol, com el nostre, vos-la puga donar mai la raó en qüestió de política catalana, per mes que vostre il·lustre quefe Don Alexandre vulga concedir patents de Nacionalisme?

No, senyors, no; mentres no canvien les persones, podrem topar-nos pel camí de la lluita, de colzers, pero no de cor!

I prou, que necessitem el temps per a coses mes importants.

NOVES

En la llista dels comensals de l'àpat que en honor del president de la Cambra de Comerç d'aquesta ciutat, nostre bon amic En Pere Lloret, que publicavem en nostre darrer número, per un oblit involuntari va deixar de consignar-s'hi al nostre estimat amic i habitual col·laborador En Bernabé Martí i Bofarull.

Preguem al Sr. Martí i Bofarull que ens perdoni aquesta omisió, la que'ns apressurem a subsanar amb aquestes ratlles.

Hem rebut el número del periódic *Tarragona Industrial*, portavéu del Centre Industrial, corresponent an aquesta darrera setmana.

En aquest editorial s'hi publica l'encertada Memoria que'n la darrera Junta General va llegir-hi el Secretari del Centre, nostre estimat amic i company En Josep Gilabert i Punsoda.

El Gerent de la casa L. Ferreté Fills i Companyia va presentar al Sr. Arquebisbe, el dia 17 del corrent, una exposició detallant un Projecte industrial i moral al mateix temps i dos pensaments d'ordre benéfic, de caracter particular, pero relacionats amb dit projecte, referents, uns a protegir la educació dels obrers pobres de Tarragona i altre a afavorir als pares de familia pobres vells de nostra Capital. Ademés de l'Arquebisbe fou també presentat dit projecte, a les demés entitats provincials i locals de nostra ciutat.

S'ha publicat el primer número de la *Gazeta de la Unió Catalanista* corresponent a Mars actual, en compliment de lo que prescriuen els nous Estatuts.

Hem tingut el gust de rebre aquesta publicació a la que desitgem molts anys de vida i que la seva tasca siga ben profitosa per a Catalunya.

Als associats tarragonins de L'Amich del Poble Catalá: Se vos invita a la conferencia que donará diumenge, dia 21 del present mes, a dos quarts de dotze del matí en una de les aules de l'Institut Provincial el diputat a Corts per Barcelona Don Pere Corominas, president de L'Amich del Poble Catalá, sobres la reforma d'Estatuts en lo que fá referencia a les pensions.

Per tractar-se d'un assumpto de vitalíssim interès pels associats en general se vos encomana l'assistencia i la mes rigorosa puntualitat.—El Consell Subseccionari de Tarragona.

Imprempta de Llorens i Cabré. — Fortuny, 4

Panificació

FORNS DE SANT ANTONI

Diariament, pa de primera

A domicili i al comptat

Rebolledo, 20, bis : : PORT

Societat de socors mutuels
TARRAGONA I SA PROVINCIA

dels cassos de malaltia, vellesa, invalidesa, viudetat i mort
Inscripta en el Govern Civil i en la Comissió general
de Segurs, segons mana la Llei.

Director facultatiu: **DR. RABADÁ**

Per a més informes dirigir-se al domicili social:

Rambla St. Joan, 75, pral. De 10 a 12 i de 5 a 7

CLÍNICA I CONSULTORI PER A LES MALALTIES DE LA DONA

Vies urinaries, Cirurgia operatoria, parts, electroteràpia i anàlisis micro-químic d'orina i productes patològics.
Sero-Reacció de Wassermann.—Aplicació del 606

BAIX LA DIRECCIÓ DEL DR. RABADÁ

*Ex intern de l'Hospital de la Santa Creu, ex ajudant de la Policlínica del Dr. Fargas i Melge
de les Cases de Socors de Barcelona*

Consulta de 10 a 12 i de 5 a 7. — Per a obrers, de 7 i mitja a 8 i mitja nit. — Per a'ls pobres, franca,
dilluns, dimecres i dissapte de 12 i mitja a 1 i mitja.

Rambla de Sant Joan, 75, principal. — TARRAGONA

CAMISES

CORBATES

NOVITATS

GILABERT GERMANS : Unió, 20

Galeria Fotográfica d'Art

PERE PALLEJÁ — Unió, 18

PERE LLORET

CORREDOR REIAL DE COMERÇ

Apodaca, 9

GRANDS NOVITATS en

Sombreros i Gorres

RAMON ALOQUIN

UNIÓ, 20

AL DIA

Perfumeria
Confeccions
Novitats

RAMBLA SANT JOAN, 40

JOAN ESBERT

FARMACÉUTIC

UNIÓ, 22

Joan Ruiz i Porta

PROCURADOR

Vilamitjana, 9, 1.er

Farmacia Central

Laboratori Químic Bacteriológic

Marti Güell

Rambla Sant Carles, 41 : : :
: : : i Sant Fructuós, 5

BOTELLERÍA
"LA TARRACONENSE"

DE
MUSTÉ I VIDAL

UNIÓ, 40

Els duenyos de aquesta nova botelleria, se complauen en oferirla al públic, participantli que en ella hi trovará sempre un complet i variat assortit de tota classe de licors i vins generosos.

SERVEI ESMERAT

PREUS ECONÓMICS

SERVEI A DOMICILI

CHAMPANYS DE TOTES MARQUES

Gran Fábrica de Calçat

= DE =

RAMÓN CAVALLE

TARRAGONA

TELEFON 120

REAL, 36

MOSTELLE

(RAIMOST)

Suc de raims sense alcohol

The Grape Juice Co. L^d

Londres i Tarragona

El Vermouth més
higiènic

Un excelent refresc

El millor aliment en les
malalties i convalencia

Se ven per tot arreu

IMPRESA

**Llorens
i Cabré**

Fortuny, 4

TARRAGONA

C.ª de Seguros Generales de Dusseldorf

Segurs de transports

La New-York, de New-York

Companya de segurs sobre la vida

L'UNION, de Paris

Companya de segurs contra incendis

L'Assicuratrice Italiana, de Milán

Companya de segurs contra accidents

La Continentale, de Mannheim

Segurs de transports

Passeig de Colón, 11 i 12 - Barcelona

SUBDIRECTOR A TARRAGONA:

Maciá Mallol Bosch, carrer de Mar, 1

PAPERERÍA I EFECTES D'ESCRITORI

— DE —

JOAN M. PIÑOL

Unió, 1 — TARRAGONA — Telefon 181

Gran assortit en llibres ratllats de totes menes i tamanyos : Escribantes : Plumes Stilogràfiques : Pesa-cartes : Copiadors, etc : Gran novetat en pitja papers amb rellotje veritat : Postals de totes menes i albums per a les mateixes.

PREUS SUMAMENT BARATOS

MAGATZEM DE FERRETERIA

FUMISTERIA I QUINCALLA

Eines de totes classes - Objectes per a regals

Articles per a magatzems de vins i olis

Maciá Mallol Bosch, Carrer de Sant Agustí, 9